

Transcriptie Dagboek van Johan van Veen - Februariramp

1 Febr '53. Om 8 u radionieuws: 't Leger opgeroepen. Ook verlofgangers direct teruggeroepen. Ouderkerk a/d IJssel een gevaarlijk instromend gat. De Vries (HID) opgebeld. Ik wil n. Ouderkerk. Waar op Zondag autopool te vinden? De Vries: "Zou je wel gaan?" Er zijn geen auto's. Blijf thuis aan de telefoon". Ik: "Nee, blijf jij maar aan de telefoon. D. Vries: "Neem dan Jansen (prof) mee". V.Oyen kapt. der opblazingen en mijnen) via Zijlstra bemaalchef/bureauchef* gekregen. Om 10u bij Ouderkerk over zeer zwaar beschadigde dijken in felle storm en regen. Jansen wou telkens weerom. Gevaarlijkste plaatsen uitstappen en V. Oyen alleen er over in auto. Bij Gouderak boerenzoon, student in Delft: "Hé, ingr vV, U hebt nog net verleden Donderdag een lezing gehouden voor Pract.Studie in Delft en gezegd dat dit de slechtste dijk van 't land was die op doorbreken stond. Nu is 't al zo ver!" Binnenkant dijk overal verticaal. In Ouderkerk een waterval. Water uit de rivier getild door storm. Boeren met handen in de zak. Hé, Wie is hier baas? Wie heeft de leiding? Antw: van Baas de meelfabr. die het wanhoopspeil nabij was. We zijn allemaal de Baas, "de dijk moet dicht". Ja, wat stelt men voor? een schouderophalen. een boertje op klompen keek me in 't gezicht en schudde vele malen het hoofd. Het lukt niet meer jong, het lukt niet meer".

Iemand: Er zouden schepen in moeten. Ik: We moeten puin hebben, die kerk kan desnoods omver. (v. Oijen accoord). Waar telef.? Alles kapot. Ik terug met auto naar Spreeuwenhoek en de Vries gebeld bij politie. Zeer bezwaarlijk telefoneren. Ik: kun je 2 schepen steen om in gat te laten zinken? Perplexheid. Kun je zorgen voor dynamiet? Gelukkig brak de lijn af. Voordat ik uit Ouderkerk ging was er een kwiek jongmens op een fiets bij mij gekomen: Mag ik voor u wat schepen zien te halen? Antw.: Als een haas! Bij terugkomst omstreeks 11½ u waren er 2 schepen voor 't gat. Met branders werden er gaten in gebrand. De schepen hielpen niet tegenstroom, maar 't water was nu goed aan 't zakken. 3½ m laagwater verwacht. De overkant (Ouderkerk dorp) wierp betonnen oeverstenen op de kruin van het oud kleidijkje dat de overlaat vormde. Kruin ± 2m+

Ik liet de betonnen stoepjes aanrukken. Met succes bouwden ook wij nu vooruit. Gat was 45 m. De boeren: Mijnheer, ik hoor u wilt het kerkje laten springen. Mijnheer, U neemt onze stoepjes weg, nu kunnen we niet meer op de dijk komen. Ik: Wat willen jullie liever, verzuipen of je stoepje kwijt. Ze dropen af.

Zandzakken! Waar is Baas? vroeg ik. Na 5 min. een jongeman, kennelijk was mijn vraag snel doorgegeven. "Ik ben Baasje, ik heb zandzakken thuis". "Ga ze gauw halen en vullen. Heb je een vrachtauto? Ja. Binnen ½ uur kwam de wagen. Intussen ook een militaire wagen met zandzakken. Nu, omstreeks 1 u, zowat 10 m dan/m op het kruintje. De overkant ook 10 m, maar zwaar lekkend en schurend wegzakkende steen. - Meer militaire hulp. Heb palen van beton aangelegd. Soldaten en jonge boeren werkten best. Laatste gat haperde, tijd drong. Jansen was in 't kerkje geweest en zei me dat er kokoslopers lagen. Laten halen voor verdediging kruin oude dijkje. Rol stroomde gedeeltelijk weg. Hé, Dekkleden, dekkleden? Boeren: zijn er niet.

Om 3u naar overkant over de zandzakken en stoepjes. Er was daar een brandspuit met man. Hé, Heb jullie dekkleden, de dam lekt de onderdijk kapot". "Jawel, mijnheer! Ik: Ga hem dan gauw halen. Antw: ."Ik neem alleen orders van mijn directe chef". Ik: Waar is die. Daar! Toen gauw klaar. Ik moe. Een aannemer Verhoeven nam 't werk over: "Ik ben gestuurd om U af te lossen". Om ½ 2 hoorde boerengezin 't water over de dijk stromen. Het water behoorde toen nog 5 uur te stijgen!

Om 6 uur weer thuis. Maris blij met resultaat.

16 Aug '53. Pamflet Disaster W. Forbes ter correctie. Deelman op straat ontmoet. Mee naar zijn huis. D is schoolvriend uit Assen, sinds 40j op bureau Prov. Waterst. ZdHolland. Sinds vele jaren bureauchef. Watersnoodgesprek.: "Weet je niet eens dat je bijnaam Cassandra is?" Ik: "werd die vermoord? - Ja. Mijn oordeel gegeven over de Prov.Wat. Als ik leeraar was gaf ik:

Zuiderzeewerken 8, geen 10
Friest. & Gron 5, tamelijk onveilig
Zeeland 3, spitse dijkjes, steile taluds
Zuidholland 1, onzeggelijk slecht
N.Brabant 2, ook niet veel, geld wel behoorlijk goed.

Deelman zei dat vóór 1945 slechts de oude C. Visser, de opzichter met zijn kromme beentjes de dijken onder zich had (... kilometers). Geen wonder dat er niets gebeurde. Het wonder is dat de Rijkswaterstaat niets deed.

===18 t/m 21 aug ontbreekt in transcriptie===

22 Aug. Pleno ΔC. Weinig nieuws. 't Wachten is op onze cijfers.
's middags Vink's voordracht (Nat. Plan). Zeer goede voordracht. Net wat ze nodig hebben om geest te verruimen tot buiten het construeren van dijken.

23 Zondag

24 Ag. Herr Fleisch Rundfunk. 't Moet wel.

Frankfort. 'k Hoop er niets meer van te horen. Gevaar voor verdraaiing groot. Leek niet erg betrouwbaar. Liet me maar praten, omdat hij toch stukken er uit laat en 't draad is zo weer te ontmagnetiseren en weer te gebruiken. Niet zo als AVRO of Weitzel.

25. Morra zegt dat de Vries (HID) tegen hem gezegd heeft dat de toestand toch niet zó is als hij gedacht had. Hij (dV) heeft natuurlijk de meningen opgevangen van Maris, Ringers en anderen en durft dit nu te zeggen. Heeft geen eigen ogen. Maar hij voelt wel de Alg. Opinie aan.

26 Aug 53. Bezoek Reinhold in Haarlem. (Dir. Geol St.). Sinds 1948 niet lopen. Vreselijk. Was erg blij dat 'k hem vroeg naar klei en steen winplaatsen. Belde van Eerde op. Bij Heikant (Hulst) zit Boomse klei. Wielingen boringen van mij naar hem sturen. Goede vaste oude klei. Anders geen kansen.

27 Aug. Met Ringers, Kretschmar n. Hellegat. MijNSTEENPROEF tot dusver bevredigend. Ze waren opgetogen over landaanw.werken. De peilvloedstenen v. Willemstad gezien. Hoe hoog de vloed van 1953! Verhaal opz. Cuyper in weggeslagen dijkgatstroom gevallen maar kon hekstijl beetpakken.

28 Aug. Bezige Bij Uitg. v. Kampen. Gezegd over 5 j weer te komen als ik 65 ben. Verwezen naar A. Volker voor 't schrijven van artikelen en boeken.

3 Sept '53. Met Mej Koolen (neerlandica bezig met geschiedk. onderzoek Maasdijkhoogte) en opz. van Driel langs Maasdijk. Auto van Min.

Suurhof max. snelh gehaald 140 km/uur. Rustige ligging op de weg.

Spartelweg boerderijen erg oud en erg laag. Kruin kuil* aldaar vroeger 1,50+DP volgens opz. Delfland. Dit was het merk waarvan men omstreeks 1550-1600 van uitging. Geen oude merken gevonden bij Bovensluis Vlaardingen en Vijfsluizen. Prof Geuze: onderzoek grondwerk van Maasdijk.

inschakelen - brief aan hem.

29 t/m 31 Aug. Waverley Committee hier Johnson, prof. Steers, Quartermain.

29. Voordracht vVeen: Delft lab.

30. vd Wal: Overflakkee.

31. de Vries: Schouwen, 's av. Centraal afscheid.

4 Sept '53. Groningen, prof Dr Hl de Vries over C-14 onderzoek. Met van Eerde, conservator

Geol.Stichting, vroeger assistent van mij. Nieuwe monsters bouwput tunnel Velzen vóór 3 Oct (vergadering Δ Commissie) onderzoeken op ouderdom.

Warners (Direc KNMI) in trein: "zekere van Heer of zoiets, een collega van U, heeft geschreven over ontstaan van Nederl. Niet veel zaaks ook niet volgens zijn collega's". Die zit!

Dijkstra zeer druk met raam v Dordt. [zwager, kunstenaar - glasschilderraam grote kerk Dordt.].

Wou den Doolaard vragen een boek te schrijven over mijn problemen (Bezwaar van wie moet held zijn). Vink (Dir. Nat.Plan) in trein: moeten wij op 7000 j rekenen? Ik: natuurlijk, zie Egypte, Veluwe, Drenthe. Kan dat? Ik: dijken v 30 m kan, zout is moeilijker.

5 Sept '53. Pamflet 'Disaster' klaar. Binnen 3 weken geschreven en gedrukt door Landsdrukkerij. Ik: "nu weet U wat U kunt." Verhoef met de vinger schuddend: "dat is niet eerlijk!" Maris verrukt van Disaster en van C14. Via Δ C f 10000 voor toestel de Vries in Groningen. 100 monsters onderdelen in Zeeland.

6 Sept. Hoe brutaal: Klein in de Ing. van 4 Sept. '53. Spr wil de DG vd RW gerust stellen: in Zdholland is sinds jaar en dag een dubbele kering in de hoofdwaterring vereist en dat in elke 25 j alle sluisen drooggezet moeten worden voor controle".

Heb dit op Waterstaatskaart laten nagaan. In ZdHoll 26 kunstw met slechts 1 waterk. De sluisen worden haast nooit drooggezet. Je moet maar durven. Hij beweert immers ook niet dat er overal 2 waterk. zijn en dat de controle ook inderdaad gebeurt! Een wensdroom dus. Wie doorziet dit?

8 Sept. Bijeenkomst Waterst Ings Haarlem. Velzertunnel. Eggink: "wat een suf stel, moeten we dit ieder jaar weer meemaken?" 't Zelfde gedaas over salarissen, niemand durft iets, niemand komt boven 't lijzige uit. Eggink: "ze zijn zo verwaand".

vd Burgt's kamer en roef vielen mee. Blijkbaar is Volkers geen aardig mannetje.

8 Sept. Diner bij Duitse Gezant vergeten. Niet leuk. Lord Waverley laten wachten.

9 Sept. Kretschmar Jr. over portretten Adventurers.

10 Sept. Vliegen met Br. Gezant en Lord Waverley. 's Avonds diner. Amerik. Trimble mijn boek geleend. Is liefhebber v. middeleeuwse geschiedenis. Aanzoek uit Cork.

11 Sept. T. Edelman wil Thijsse regeren op verkeerde manier.

13 Sept. GeertOnno [van Hoorn, neef vV, boer te Roodeschool] en Hilda [zijn vrouw] hier per auto. Is Spiekster [Spijk, Gron] pomp enkele kering?
[ws hier blz weg]

[geen datum]

3 weken voor overtypen brieven en stalen voor 't mij bereikt.

Van Nooten in Ing. heeft Klein getest zoals ik hem verzocht had.

Brandt (US), Landbouw attaché: "Elk land heeft zo zijn rampen, vloed, aardbevingen, tornadoes. (Maar wij kunnen ons tegen vloed wapenen).

de Vries: De uitvoering wordt toch altijd heel anders dan de Δ C denkt.

16 Nov. Vergadering bij Prov. Waterstaat + Schieland, Delfland, Vlaardingen, tekerdam* en R'dam over dijk Hoek-Schoonhoven

Fransen (R'dam) wil tunnel vol laten lopen bij zowat 4+ kaden 4+ dijken 4.75+

Zuinigheid grootste fout v. Holl ingenieurs. Zelfs als ze het niet betalen hoeven. Hoe zit ons dijkbestuur toch in onwaardige handen!

9 Nov. Met Louwes op stap. Zeer bijbelkundig en scherp en goed in alle opzichten, welk een gunst met zo'n mens te spreken Heeft hij voldoende wijsheid om dit moeilijke varkentje te wassen?

21 Nov. Artikel voor TAG van Fockema Andreae: Studiedienst voorloper van de vernieuwingen. Morra, Stroband, de Vos werken te hard. Valken en Santema nog niet. Heyligers bij Morra gezet ter hulp.

Nijhoff geschreven over franse professor te Delft voor Waterkracht. Neem enige lectoren zegt Nijhoff.

Don Coocke van de N.Y. Tribune gehad? Zal hij 't goed doen? Steeds een grote waag. Men heeft buitenl. journ niet i.d. hand.

Caruthers: "I admire your Queen, I will let this pass unless it blesses me".

vd Burgt: "Zeeuwse dijken in Zeeuwse handen kan nooit. Ze weten van niets."

N.Holland heeft nu ook gegevens verschaft van hun dijken. Tot nog toe niet gereageerd.

Langzamerhand trekken we aan alle lijntjes. Houd het hoofd koel en werk langzaam.

'Bezige Bij' uitg. wil 'De Dijken' uitgeven, de handigert richt zich tot de Dir Gen. en dan moeten wij (Dibbits en ik wel voor niets meewerken. Niets doen is 't beste.

Way Ahead (Krans) krijgt art over 'Closing Coast'. Vermiste drukproef door wie weggenomen? De Engelsman neemt alle scherpe zinswendingen weg en vaak erg er naast. Als een poosje geleden met de Fransman (Land below Sealevel). Vertalen is razend moeilijk.

Niet vragen om uit situatie verlost te worden maar om kracht en wijsheid.

"Er was een mannetje en dat was niet wijs,

Dat bouwde zijn huisje al op het ijs".

Dat Maris mijn art. voor Way Ahead heeft goedgekeurd bewijst dat hij geld nodig heeft voor zijn plannen.

Haring kan niet bevorderd worden vanwege het feit dat ik de Commissie v Onderzoek toch niet zal kunnen overtuigen dat zijn werk moeilijk is (cuberen) Toch doet niemand het hem na.

4 Dec. Nijhoff overspannen. Zijn econ. rapport bijna klaar. Erg knap. Vertraging.

Stroband kan wèl Eems snel nabootsen in electr model. Gisteren, ja al een maand lang kon hij 't niet. Te angstig zich te branden. Nu gedaan in een paar uur. de Kat en Stroband beiden lijden aan perfectionisme.

Goddank dat ik kwaad werd. Het heeft me een slechte nacht bezorgd, want ik moet zien dat de f 100.000 of meer niet in 't water zijn gestort.

Zeer vlugge behandeling van mijn brief via 2 ministers, om electr. leiding in L/hogegebouw* te leggen. Hoe kan het!

[kladje]

$$10/000/000/000 \text{ m}^2 \times \frac{1}{2} \text{ m/e} = \frac{5 \text{ mld}}{100} = 50 \text{ mln/j}$$
$$= f 100 \text{ mln/j}$$

Centr.Holl

$$300/0000/000 \text{ u}^2 \times 15 \text{ m} = 5 \text{ mld} \Rightarrow 10+ \text{ NAP}$$

dus 50 mln/j, een eeuw nodig

't Eerst IJmuiden. Hoek, dus langs kust, gebruik de duinen. Hoog </ hoogste eerst op.

1 ha 1m ophogen kost $10\,000 \times f2 = f 20.000$

1 " 10m $f 200.000$

verg. Schouwen schade $f 30.000/\text{ha}$

nieuwe weg $f 30.000$

$f 60.000/\text{ha}$

Zou dus 3m ophoging kunnen worden = 1u + Nieuwe steden op 5 m *

Concr. mogelijkheid aanw. en mechanica beter benutten. Geen probleem dat aann[emers] te veel verdienen.

Afstand varen $20 \text{ km} \times f0,02 = f 04 \text{ p.km}$

klei uit Noordzee $40 \text{ mln} \times f0,02 = f 08 \text{ p.km}$